

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A.K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddziałowi w W.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 28 listopada 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 11 maja 2018 r., oddalił apelację A.K. od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 30 marca 2017 r., mocą którego oddalono odwołanie ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z dnia 10 sierpnia 2015 r. odmawiającej prawa do emerytury w obniżonym wieku.

W sprawie tej ustalono, że odwołujący się między innymi w okresie od 3 maja 1979 r. do 21 maja 1982 r. pracował w Spółdzielni Kółek Rolniczych w J. na stanowisku kierowcy ciągnika, zaś od 22 maja 1982 r. do 31 sierpnia 1993 r. pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w J. jako kierowca ciągnika. W ocenie orzekających w sprawie sądów, w okresie od 1982 r. do 1993 r. odwołujący się nie miał statusu pracownika, gdyż łączył go z RSP stosunek członkostwa. Tym samym ów okres nie może być uwzględniony do przyznania wcześniejszej emerytury (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., I UK 142/04,

OSNP 2005 nr 17, poz. 272).

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik odwołującego się, wskazując na naruszenie art. 233 § 1, art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz art. 32 ust. 4 i art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie zawarł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie nadawała się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania bez względu na to, czy skarżący w spornych okresach zatrudnienia pozostawał w odrębnym stosunku członkostwa RSP w J., czy też w stosunku pracy, ponieważ zawsze pracował jako kierowca ciągnika rolniczego, a takiego zatrudnienia nie traktuje się jako pracy w szczególnych warunkach dla potrzeb nabycia emerytury w niższym wieku emerytalnym (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2019 r., III UZP 3/19, LEX nr 2703006).

Nadto w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że z prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym mogą korzystać osoby legitymujące się wymaganym ogólnym i szczególnym stażem ubezpieczeniowym tylko ze stosunku pracy i pracowniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, co wyklucza uwzględnienie stażu ubezpieczenia z innych tytułów prawnych, w tym z pozapracowniczego stosunku członkostwa i zatrudnienia w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 186/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 189).

Jednolita wykładnia obowiązuje także w odniesieniu do prac kierującego ciągnikiem rolniczym, która nie jest pracą szczególną „w transporcie”, gdyż kierujący traktorem w rolnictwie wykonuje prace polowe lub inne typowo rolnicze (np. sieje, orze, nawozi lub transportuje produkty rolne czy służące do takiej produkcji). W tym zakresie nie ma podstaw prawnych do uznania, że prace polowe wykonywane podczas prowadzenia ciągnika w rolnictwie mogą być zaliczone do prac w transporcie, o których stanowi poz. 3 wykazu A, działu VIII. Wymienienie w tym wykazie prac kierowców ciągników i kombajnów nie oznacza, że za pracę w

szczególnych warunkach można uznać kierowanie tymi pojazdami przy pracach rolniczych ze względu na brak podstaw i uzasadnienia, żeby „transport” rozumieć szeroko jako odbywany w różnych działach gospodarki, w których wykorzystuje się wymienione pojazdy i zatrudnia pracowników do ich prowadzenia. W konsekwencji zatrudnienie traktorzysty przy pracach w rolnictwie nie stanowi „pracy kierowcy ciągnika w transporcie”, ponieważ szkodliwość pracy kierowcy ciągnika w transporcie i łączności wynika z bardziej uciążliwych obciążeń psychofizycznych towarzyszących prowadzeniu takich pojazdów w ruchu komunikacyjnym na drogach publicznych. Tego typu „czynniki negatywne, zdrowotnie szkodliwe i/lub obniżające sprawność psychofizyczną” nie występują stale i w pełnym wymiarze czasu pracy podczas kierowania ciągnikiem rolniczym w rolnictwie, gdzie dominują prace rolnicze, które nie polegają na wykonywaniu stałego transportu po drogach publicznych (tak liczne wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 grudnia 2013 r., I UK 172/13, z dnia 13 sierpnia 2015 r., II UK 298/14, z dnia 5 maja 2016 r., III UK 132/15, z dnia 13 lipca 2016 r., I UK 218/15, z dnia 12 października 2016 r., III UK 1/16, z dnia 26 stycznia 2017 r., III UK 51/16 i z dnia 16 lutego 2017 r., II UK 730/15). Dlatego nie było potrzeby kolejnego wyjaśniania sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego ani dokonywania ponownej wykładni podstaw kasacyjnego zaskarżenia, które zostały negatywnie zweryfikowane w utrwalonej judykaturze Sądu Najwyższego.

Na uwagę zasługuje też uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2018 r., III UZP 3/19 (LEX nr 2703006) w odniesieniu do kwalifikacji prac kierowcy ciągnika.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as